

RAZEM DLA GOSPODARKI I OBRONNOŚCI. KOSMICZNE POLA DLA POLSKO-HISZPAŃSKIEJ WSPÓŁPRACY [RELACJA]

„Europejski sektor kosmiczny ma się dość dobrze. Ważnym zadaniem krajów europejskich jest wspieranie jego rozwoju i konkurencyjności na zmieniającym się rynku globalnym. Obok aspektu gospodarczego nie powinniśmy zapominać, że wykorzystanie przestrzeni kosmicznej jest także mocno związane z europejską obronnością i bezpieczeństwem” - tymi słowami Paweł Ziemiński, redaktor naczelny Space24.pl, otworzył panel dyskusyjny podczas Polsko-Hiszpańskiego Dnia Sektora Kosmicznego. Wydarzenie to miało miejsce w Warszawie, w czwartek 17 stycznia 2019 r.

Dyskusję panelową rozpoczął dr hab. Grzegorz Brona, prezes Polskiej Agencji Kosmicznej, podkreślając, że „szczególnie dla Polski współpraca międzynarodowa jest bardzo ważna. Musimy po pierwsze uczyć się od bardziej doświadczonych partnerów. Ponadto musimy zastanowić się, w jaki sposób alokować zdobywaną wiedzę w międzynarodowe projekty kosmiczne.”

Współpraca międzynarodowa jest jednym z filarów Krajowego Programu Kosmicznego. W istocie tego typu programy narodowe każdego kraju muszą być dobrze wkomponowane w otoczenie międzynarodowe. Przez to otoczenie należy rozumieć projekty Europejskiej Agencji Kosmicznej, programy Unii Europejskiej oraz współpracę bilateralną pomiędzy europejskimi krajami.

dr hab. Grzegorz Brona, prezes Polskiej Agencji Kosmicznej

Ponadto szef PAK tłumaczył, że póki co polski rynek jest za mały, by ambitne firmy czy instytuty badawcze mogły realizować na nim bardzo duże projekty.

Tym niemniej, wkrótce najpewniej zostanie przyjęty projekt KPK, który wskazuje na projekty priorytetowe. Wśród nich poczesne miejsce zajmuje współpraca w ramach międzynarodowych programów i działań, szczególnie zaangażowanie w Europejskie Konsorcjum na Rzecz Świadomości Sytuacyjnej w Kosmosie (EU SSA/SST).

Czytaj też: [Projekt Krajowego Programu Kosmicznego zaakceptowany przez Radę PAK](#)

Polska usilnie stara się również dołączyć do europejskiego klastra PERASPERA dedykowanego robotyce kosmicznej. To może nastąpić już w najbliższym czasie.

Mocno oczekujemy na GOVSATCOM. Chcielibyśmy stać się w Centralnej Europie liderem w zakresie zagadnień związanych z komunikacją.

dr hab. Grzegorz Brona, prezes Polskiej Agencji Kosmicznej

Grzegorz Brona podkreślał także, jak ważna z polskiej perspektywy jest ciągła aktywność w programie Copernicus. Chodzi przy tym zarówno o zaangażowanie firm, jak i o wykorzystanie danych przez administrację.

Stawiamy również na kooperację w zakresie nauki i edukacji. Hiszpania jednym z tych krajów wymienionych z KPK, z którymi współpraca ma być szczególnie silna.

Jak zauważył Jaime de Rabago, szef TEDAE (Spanish Association of Technological Defense, Aeronautics and Space Companies), „najważniejsze jest budowanie międzynarodowej współpracy na rzecz wykorzystania szans, które będą się pojawiać na rynku europejskim. W najbliższych latach będzie tam wydatkowane mnóstwo pieniędzy. To dobra okazja.”

Obserwujemy ewolucję polskiego sektora kosmicznego, podobną do tej, jaką przechodził w przeszłości hiszpański przemysł kosmiczny. Mocno doceniamy profesjonalizm polskich inżynierów, polskich firm. Świadomość, że możemy mieć godnych zaufania partnerów, również na naszym rynku, jest dla nas bardzo ważna.

Jaime de Rabago, prezes TEDAE

Zdaniem de Rabago najważniejsze jest budowanie zwycięskich konsorcjów, by zdobywać międzynarodowe kontrakty, szczególnie w Europie.

Z kolei Paweł Wojtkiewicz, szef polskiego Związku Pracodawców Sektora Kosmicznego (ZPSK) przekonywał, że „współpraca pomiędzy polskim i hiszpańskim przemysłem może odbywać się na bazie kontraktów. Jednak jej podstawą może być także większy program. Przykładem takiej dobrej współpracy może być wspólne zaangażowanie w EU SSA/SST”.

Czytaj też: [Polska pełnoprawnym członkiem europejskiego konsorcjum na rzecz Świadomości Sytuacyjnej w Kosmosie](#)

Wojtkiewicz przypominał, że „zanim Polska przystąpiła do konsorcjum, mieliśmy już przykłady dobrej współpracy polski-hiszpańskiej w tej dziedzinie w programach ESA. Teraz możemy się spodziewać

dobrej kontynuacji.”

Wedle opinii moich zagranicznych kolegów dołączamy do konsorcjum Europejskiego Konsorcjum SST z bardzo dobrą siecią sensorów, dość unikalną w kontekście potrzeb tego konsorcjum. Mamy 19 teleskopów i dwa instrumenty SLR (Satellite Laser Ranging). To bardzo dobry kapitał, co nie znaczy, że mamy gotowy system. Musimy [dopiero] go w Polsce zbudować.

Paweł Wojtkiewicz, prezes ZPSK

Dalej szef ZPSK stwierdził, że konsorcjum EU SST/SSA to dopiero początek. Należy myśleć o współpracy w ramach ESA oraz w innych europejskich programach kosmicznych.

Jorge Lomba, szef departamentu kosmicznego w hiszpańskim CDTI (Centre for the Development of Industrial Technology) mówił, że Hiszpania od początku dążyła do budowania w domenie kosmicznej kompletnych systemów.

Drugim naszym celem było zostanie liderem w europejskiej misji kosmicznej. Ziściło się to przy [misji] CHEOPS, gdzie Hiszpania została głównym wykonawcą.

Jorge Lomba, CDTI

Strona hiszpańska pracuje nad małą, liczącą dwa urządzenia konstelacją satelitarną dla misji PROBA-3. Ponadto, narodowym celem Hiszpanii jest pokierowanie dużym europejskim programem.

Hiszpanie chcą rozwijać technologie na rzecz posiadania własnych systemów i operowania nimi. Pracują na systemami dla SST i małymi satelitami. Dążą do wysokiej specjalizacji i rozwoju kompetencji poprzez podejmowanie się coraz trudniejszych zadań.

Jesteśmy otwarci na dyskusje o specjalistycznych technologiach z innymi krajami. Jesteśmy otwarci w ramach konsorcjum EU SST/SSA a nawet w naszych przyszłych programach narodowych, jak na przykład system obserwacji Ziemi.

Jorge Lomba, CDTI

Pułkownik Sławomir Augustyn, reprezentujący polski Inspektorat Implementacji Innowacyjnych Technologii Obronnych (I3TO) przekonywał, że w kontekście technologii kosmicznych „bardzo ważne

są operacyjne wymagania NATO dla sił powietrznych, marynarki, czy wojsk lądowych.”

Dla żołnierza bardzo ważna jest możliwość znalezienia celu. W tym kontekście niezwykle przydatne mogą być zobrażenia satelitarne o wysokiej rozdzielczości.

płk Sławomir Augustyn, I3TO

Obok rozdzielczości ważna jest jakość i dostępność zdjęć. Od tego zależą decyzje podejmowane przez dowódców wojskowych.

Pułkownik Augustyn argumentował, że istotna jest współpraca i wymiana informacji pomiędzy przemysłem, wojskiem i uniwersytetami. Pozwala ona na lepsze sprostanie wymaganiom operacyjnym NATO, potrzebom naszych krajów i ich sił zbrojnych.

Co więcej, Polska potrzebuje dużej, zintegrowanej sieci sensorów. Po to, by tym dobrze zarządzać potrzebni są nie tylko inżynierowie, ale również menedżerowie i wojskowi.

Generał Carlos de Salas Murillo z hiszpańskiego ministerstwa obrony przekonywał, jak istotnym zadaniem jest dla jego resortu służenie krajowym żołnierzom.

Ważnym zadaniem hiszpańskiego ministerstwa obrony jest zwiększanie narodowych oraz europejskich przemysłowych i technologicznych zasobów informacji. To jest kluczowe.

gen. Carlos de Salas Murillo, hiszpańskie ministerstwo obrony

Według generała w sektorze kosmicznym nieustannie wszystko się zmienia. Wojskowi muszą pozostawać w kontakcie z inżynierami i światem nauki. Ponadto należy zdawać sobie sprawę z tego, jakie są potrzeby i jakimi zasobami się dysponuje.

De Salas podkreślał chęć mocnego zaangażowania się Hiszpanii w GOVSATCOM. Madryt realizuje ponadto narodowy program w zakresie budowy zdolności do obserwacji Ziemi. Tu jest pole dla współpracy bilateralnej.

Zdaniem hiszpańskiego generała program Galileo stanowi wyraz tego, że Europa chce być autonomiczna w dostępie do własnego systemu GNSS. To ważne nie tylko dla służb czy wojska, ale też dla gospodarki i obywateli. Akcentował jednocześnie bezwzględną konieczność zachowania niezależności Europy w dostępie do przestrzeni kosmicznej za pomocą własnych rakiet nośnych.

Czytaj też: [Bezpieczeństwo Europy: własne rakiety, świadomość sytuacyjna w kosmosie, komunikacja i obserwacja Ziemi \[WYWIAD\]](#)

Z perspektywy sektora mogę powiedzieć, że przed nami wciąż sporo pracy nad tym, by przekonać administrację, wojska lądowe, czy inne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obywateli do wykorzystywania technologii kosmicznych. Musimy w tym celu dalej organizować konferencje, rozpowszechniać informacje o tym jakie są możliwości i jakie są zdolności polskiego przemysłu.

Paweł Wojtkiewicz, prezes ZPSK

Pod koniec dyskusji reprezentujący Polską Agencję Kosmiczną prezes Brona raz jeszcze zapewnił, że Polska administracja docenia potencjał danych satelitarnych i istnieje tu szerokie pole do współpracy międzynarodowej.